

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

9. september 2004*

Kohtuasjas C-72/03,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel esitatud eelotsusetaotlus, mis esitati Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara (Itaalia) 11. detsembri 2002. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 18. veebruaril 2003, kohtuasjas

Carbonati Apuani Srl

versus

Comune di Carrara,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud A. Rosas, S. von Bahr, R. Silva de Lapuerta ja K. Lenaerts (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikku menetlust ja seejärel 17. märtsil 2004 toimunud kohtuistungit,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Carbonati Apuani, esindajad: *avvocato* G. Andreani ja *avvocato* R. Diamanti,

- Comune di Carrara, esindajad: *avvocato* A. Calamia, *avvocato* F. Batistoni Ferrara, *avvocato* L. Buselli, *avvocato* G. M. Roberti ja *avvocato* A. Franchi,

- Itaalia valitsus, esindaja: *avvocato dello Stato* M. Fiorilli,

- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: X. Lewis ja R. Amorosi, keda abistas *avvocato* G. Bambara,

olles 6. mai 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab EÜ artiklite 23, 81, 85 ja 86 tõlgendamist.

- 2 Eelotsuseküsimus kerkis üles kohtumenetluses, mille esemeks on maksu vastavus ühenduse õigusele, mille Comune di Carrara on kehtestanud oma territooriumil kaevandatavale marmorile, mis kohaliku omavalitsusüksuse territooriumilt välja veetakse.

Itaalia õiguslik raamistik

- 3 27. detsembri 1997. aasta seaduse nr 449 artikli 55 lõikega 18 (GURI nr 302, 30. detsember 1997) muudetud 15. juuli 1911. aasta seaduse nr 749 ainus artikkel sätestab:

„Comune di Carrara territooriumil kaevandatud ja sealt väljaveetavale marmorile kehtestatakse maks nimetatud omavalitsusüksuse kasuks. Kõnealust maksu kohaldab ja nõuab sisse nimetatud omavalitsusüksus kaevandatud marmori omavalitsusüksuse piiridest välja vedamisel, tuginedes sealjuures erireeglitele, mille kehtestab Consiglio Comunale (linnanõukogu) pärast nõupidamist sotsiaalpartneeridega.

Igal aastal Comune eelarve vastuvõtmisel määrab Consiglio Comunale kindlaks järgneval aastal kohaldatava maksumäära. Kui aga Comunel on pikaajalisi kohustusi, mille finantseerimiseks või tagamiseks on kõnealune maksutulu on vajalik, võib Consiglio Comunale maksumäära kehtestada ka mitmeks aastaks etteulatuvalt.

Comune võib linnanõukogu otsuse alusel ning vastavalt linna ja provintsi õiguses ette nähtud normidele ning pärast Giunta provinciale amministrativa (provintsiaalne haldusnõukogu) heakskiidu saamist otsustada, et osa maksutulust võib suunata Marina di Carrara sadama ehituse ja haldamisega seotud kulutuste ja kohustuste katteks 12. veebruari 1903. aasta seaduses nr 50 sätestatud juhtudel, ning määrata osa tulust sissemaksete jaoks marmoritööstuse tööliste kindlustamiseks Cassa nazionale di previdenza per gli operai's (Riiklik Tööliste Kindlustusfond). [...]"

4 26. jaanuari 1999. aasta dekreetseaduse nr 8 artikli 2 lõige 2b, mis on koos muudatustega üle võetud 1999. aasta seadusesse nr 75 (GURI nr 72, 27. märts 1999), sätestab:

„Seaduse nr 749/1911 ainsat artiklit [...] tuleb tõlgendada nii, et maksu [...] kohaldatakse marmorile ja selle saadustele ning et see määratakse kindlaks lähtuvalt kohalikule omavalitsusele marmorisektori tegevusest otseselt või kaudselt põhjustatud üldkuludest.”

5 Nende sätete alusel kohaldab Comune di Carrara Consiglio Comunale määrusega maksu oma territooriumil kaevandatava ja sealt välja veetava marmori suhtes. Põhikohtuasja aluseks olnud asjaolude asetleidmise ajal oli maksumääraks kehtestatud 8000 Itaalia liiri ühe tonni marmoriplokkide kohta.

- 6 Omavalitsuse territooriumil kaevandatud ja sealsamas kasutatav marmor on aga, vastupidi, maksust vabastatud. Lisaks on eelotsusetaotluses täpsustatud, et maksuvabastusi võib ette näha ka Comune di Carrara naaberomavalitsusüksustes kasutatava või töödeldava marmori suhtes.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 7 Põhikohtuasja hageja vaidlustas Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara's maksuotsuse, millega Comune di Carrara määras kindlaks kaebuse esitaja poolt 2001. aasta maikuus kaevandatud marmorilt tasumisele kuuluva maksumma. Hageja tõstas nimetatud kohtus küsimuse kõnealuse maksu vastavusest EÜ asutamislepingu sätetele.
- 8 Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara – võttes arvesse, et marmorimaksu võib pidada nii tollimaksuks kui tollimaksuga samaväärse toimega maksuks, mis võib moonutada konkurentsi — otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas Itaalia 15. juuli 1911. aasta seadus nr 749 ja 29. detsembri 1997. aasta seadus nr 449 ning 26. jaanuari 1999. aasta dekreetseadus nr 8, mis on muudatustega üle võetud 1999. aasta seadusesse nr 75, Comune di Carrara marmorimaksu kehtestamise kohta [on kooskõlas] Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklitega 23, 81, 85 ja 86 Amsterdami lepingu järgses redaktsioonis, mis on Itaalias ratifitseeritud 1998. aasta seadusega nr 209?”

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

- 9 Komisjon leiab, et määrus, millega eelotsuse küsimus esitati, ei selgita piisavalt täpselt esitatud küsimuse faktilist ja õiguslikku raamistikku. Komisjon leiab, et eelotsusetaotlus on seetõttu vastuvõetamatu.
- 10 Sellega seoses tuleb märkida, et vajadus anda ühenduse õiguse tõlgendus, millele siseriiklik kohus saaks tugineda, eeldab, et viimane kirjeldaks tema poolt esitatud küsimuse faktilist ja õiguslikku raamistikku või vähemalt teeks teatavaks küsimuse aluseks olevad faktilised asjaolud (vt eriti 26. jaanuari 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-320/90–C-322/90: Telemarsicabruzzo jt, EKL 1993, lk I-393, punkt 6; 19. märtsi 1993. aasta määrus kohtuasjas C-157/92: Banchemo, EKL 1993, lk I-1085, punkt 4; 30. aprilli 1998. aasta määrus liidetud kohtuasjades C-128/97 ja C-137/97: Testa ja Modesti, EKL 1998, lk I-2181, punkt 5, ja 8. juuli 1998. aasta määrus kohtuasjas C-9/98: Agostini, EKL 1998, lk I-4261, punkt 4).
- 11 Kohus on samuti otsustanud, et on möödapääsmatu, et siseriiklik kohus selgitaks vähemalt mingil määral nende ühenduse õigusnormide väljatoomise põhjusi, mille tõlgendamist ta taotleb, ning seost, mis tema hinnangul on vastavate ühenduse õigusnormide ja kohtuasjas kohaldamisele tulevate siseriiklike õigusnormide vahel (määrus 28. juuni 2000. aasta kohtuasjas C-116/00: Laguillaumie, EKL 2000, lk I-4979, punkt 16).
- 12 Antud juhul tuleb asuda seisukohale, et EÜ artikli 23 tõlgendamist puudutava küsimuse osas on Euroopa Kohtu käsutuses piisavalt andmeid, mis võimaldavad anda vastuse, millest eelotsuse küsimuse esitanud kohus saab lähtuda. Eelotsusetaotluses tuuakse üksikasjalikult välja marmorimaksu õiguslik raamistik, ning eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et seda võib vaadelda tollimaksu või sellega samaväärse toimega meetmena. Teiseks, seoses asja faktilise raamistikuga on

eelotsusetaotluses välja toodud, et põhikohtuasja hageja, kes vedas Carrara marmorit välja kohaliku omavalitsusüksuse territooriumilt, on siseriiklikus kohtus vaidlustanud Comune poolt talle 2001. aasta maikuu eest määratud tasumisele kuuluva marmorimaksu maksuotsuse seadusele vastavuse.

- 13 Vastukaaluks, nagu on rõhutanud kohtujurist oma ettepaneku punktides 18–21, ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohus esitanud mingit teavet selle kohta, milline on tema hinnangul EÜ artiklite 81, 85 ja 86 ning kohtuvaidluses kohaldatavate siseriiklike õigusnormide omavaheline seos. Eelotsusetaotluses on öeldud vaid, et antud maks „võib tõkestada vaba konkurentsi”, jättes samas selgitamata, milline võib olla seos marmorimaksu ja ettevõtjate väidetavalt konkurentsi kahjustava tegevuse vahel.
- 14 Neil asjaoludel on eelotsusetaotlus vastuvõetav ainult selles osas, mis puudutab EÜ artikli 23 tõlgendamist.

Eelotsuse küsimus

- 15 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas selline maks nagu marmorimaks, mis kehtib ainult liikmesriigi ühes omavalitsusüksuses ja ainult üht liiki kauba suhtes, nimelt antud omavalitsusüksuse territooriumilt kaevandatava marmorisuhetes, mis kohaliku omavalitsusüksuse territooriumilt välja veetakse, kujutab endast tollimaksuga samaväärse toimega maksu.
- 16 Itaalia valitsus ja Comune di Carrara väidavad, et marmorimaksu rakendatakse ühtviisi nii teistesse liikmesriikidesse kui Itaalia teistesse osadesse veetava marmorisuhetes. Kuna maksu kohaldatakse mitte üksnes ekspordiks suunatud kaupadele, ei

saa seda pidada EÜ artikli 23 kohaldamisalasse kuuluvaks. Lisaks kujutab vaidlusalune maks endast riigimaksu EÜ artikli 90 tähenduses ning on asutamislepinguga kooskõlas, sest seda kohaldatakse samal viisil ja müügiahela samas staadiumis nii Itaalia piirides töödeldava ja turustatava marmori kui liikmesriikidesse eksporditava marmori suhtes (17. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas C-90/94: Haahr Petroleum, EKL 1997, lk I-4085, ja 23. aprilli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-234/99: Nygård, EKL 2002, lk I-3657).

17 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus on varem juba asunud seisukohale, et maks ei kujuta endast tollimaksuga samaväärse toimega meetet, vaid riigimaksu EÜ artikli 90 tähenduses, kui ta on osa liikmesriigi üldisest maksusüsteemist, mida kohaldatakse teatavatele kaubakategooriatele objektiivsete kriteeriumide alusel ning vastava kauba päritolule või sihtkohale vaatamata (vt selle kohta 3. oktoobri 1981. aasta otsus kohtuasjas 90/79: komisjon v. Prantsusmaa, EKL 1981, lk 283, punkt 14, ja 16. juuli 1992. aasta otsus kohtuasjas C-163/90: Legros jt, EKL 1992, I-4625, punkt 11).

18 Antud juhul tuleb välja tuua, et vaidlusalust maksu kohaldatakse Carrara marmorile selle väljavedamisel Comune di Carrara territooriumilt. Maksustatav teokoosseis on seega üle omavalitsusüksuse piiri toimetamine. Comune di Carraras tarvitav marmor on maksust vabastatud just nimelt seetõttu, et seda kasutatakse kohapeal, ning mitte objektiivsete kriteeriumide tõttu, mis kehtiksid ka omavalitsusüksuse piirest väljaveetava marmori suhtes. Need asjaolud välistavad vaidlusaluse maksu liigitamise riigimaksude hulka EÜ artikli 90 tähenduses (vt eespool viidatud kohtotsus Legros jt, punkt 12).

19 Järgnevalt tuleb analüüsida, kas selline maks nagu marmorimaks kujutab endast tollimaksuga samaväärse toimega maksu EÜ artikli 23 tähenduses.

- 20 Nagu Euroopa Kohus on korduvalt sedastanud, kujutab iga ühepoolset kehtestatud ükskõik kui väike rahaline kohustus, hoolimata selle nimetusest ja kohaldamise viisist, mis kehtib liikmesriigi või välismaiste kaupade suhtes asjaolu tõttu, et neid toimetatakse üle piiri, ja kui selle puhul ei ole ranges tähenduses tegemist tollimaksuga, endast EÜ artikli 23 tähenduses tollimaksuga samaväärse toimega maksu (vt 9. novembri 1983. aasta otsus kohtuasjas 158/82: komisjon v. Taani, EKL 1983, lk 3573, punkt 18; 22. juuni 1994. aasta otsus kohtuasjas C-426/92: Deutsches Milch-Kontor, EKL 1994, lk I-2757, punkt 50; 14 septembri 1995. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-485/93 ja C-486/93: Simitzi, EKL 1995, lk I-2655, punkt 15; eespool viidatud kohtuotsus Legros jt, punkt 13, ja 17 septembri 1997. aasta otsus kohtuasjas C-347/95: UCAL, EKL 1997, lk I-4911, punkt 18).
- 21 Sellele vaatamata väidavad Itaalia valitsus ja Comune di Carrara, et EÜ artiklis 23 sätestatud ja EÜ artiklis 25 korratud keeld kehtib ainult tollimaksude ja nendega samaväärse toimega maksude kohta, mis kehtivad liikmesriikide vahelise kaubavahetuse suhtes.
- 22 Selle väitega seoses tuleb meenutada, et tollimaksude ja tollimaksudega samaväärse toimega maksude keelustamise põhjendus seisneb selles, et rahalised kohustused, mida kohaldatakse üle piiri vedamise tõttu, takistavad kaupade vaba liikumist (vt muuhulgas 1. juuli 1969. aasta otsust liidetud kohtuasjades 2/69 ja 3/69: Brachfeld ja Chougol, EKL 1969, lk 211, punkt 14, ja 9. augusti 1994. aasta otsust liidetud kohtuasjades C-363/93 ja C-407/93–C-411/93: Lancry jt, EKL 1994, lk I-3957, punkt 25). Tolliliidu põhimõte, nii nagu see on sätestatud EÜ artiklis 23, nõuab kaupade vaba liikumise tagamist kõige üldisemas tähenduses — mitte ainult riikidevahelises kaubanduses, vaid laiemalt kogu tolliliidu territooriumil. Kui EÜ artiklid 23 ja 25 ei viita otseselt liikmesriikide sisesele kaubandusele, tuleneb see sellest, et lepingu autorid eeldasid tollimaksu tunnustele vastavate maksude puudumist liikmesriikide siseselt (vt eespool viidatud kohtuotsus Lancry jt, punkt 29).
- 23 Lisaks tuleb välja tuua, et 1986. aastal lisati ühtse Euroopa aktiga EMÜ lepingusse artikkel 8a (hiljem EÜ asutamislepingu artikkel 7a, nüüd, pärast muudatust EÜ artikkel 14), mis määratleb eesmärgi rajada siseturg enne 31. detsembrit 1992. EÜ

artikli 14 lõige 2 annab definitsiooni, mille kohaselt „siseturg hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine vastavalt käesoleva lepingu sätetele”.

24 Kuna EÜ artikleid 23 jj tuleb lugeda koos EÜ artikli 14 lõikega 2, on tollimaksude või nendega samaväärselise toimega maksude – nii riikidevaheliste kui riigisiseste — puudumine vajalik eeldus tolliliidu toimimiseks, milles on tagatud kaupade vaba liikumine.

25 Nii nagu Euroopa Kohus on juba sedastanud eespool viidatud kohtuotsustes Legros jt (punkt 18), Lancry jt (punkt 32) ja Simitzi (punkt 17), on maksul, mida kohaldatakse liikmesriigi sisepiiri ületamise tõttu, tollimaksuga samaväärne toime.

26 Lisaks tuleb rõhutada, et põhikohtuasjas tõstatatud küsimuse puhul ei ole tegemist olukorraga, millega seonduvad asjaolud puudutavad ainult liikmesriigi siseasju. On selge, et maks kehtib kogu Carrara marmori suhtes, mis üle selle omavalitsusüksuse territooriumi piiri toimetatakse, tegemata vahet marmoril, mille lõplik sihtkoht on Itaalias, ja sellel, mille lõplik sihtkoht on teistes liikmesriikides. Oma olemuse ja tingimuste tõttu mõjutab marmorimaks seega liikmesriikide vahelist kaubandust (vt eespool viidatud kohtuotsust Lancry jt, punkt 30; ning seoses koguseliste piirangutega samaväärselise toimega meetmega ka 15. detsembri 1982. aasta otsus kohtuasjas 286/81: Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, EKL 1982, lk 4575, punkt 9; 15. detsembri 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-277/91, C-318/91 ja C-319/91: Ligur Carni jt, EKL 1993, lk I-6621, punktid 36 ja 37; 13. jaanuari 2000. aasta otsus kohtuasjas C-254/98: TK-Heimdienst, EKL 2000, lk I-151, punktid 27–31, ja 5. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-448/98: Guimont, EKL 2000, lk I-10663, punktid 21–23).

- 27 Sellele vaatamata väidab Comune di Carrara, et esinevad mitmed asjaolud, mis ei võimalda marmorimaksu tollimaksuga samaväärse toimega maksuks pidada. Ta toob välja, et erinevalt eespool viidatud kohtuotsustest Legros jt, Lancry jt ning Simitzi on põhikohtuasjas käsitletava maksu kehtestanud väikese piirkonna kohalik omavalitsus ning see kehtib ühte liiki kaupade ja mitte kõikide üle omavalitsusüksuse piiri toimetatavate kaupade kohta.
- 28 Nimetatud argumendid ei ole asjakohased. Tuleb meeles pidada, et sarnaselt EÜ artiklile 25 keelustab EÜ artikkel 23 liikmesriigi pädevate ametivõimude poolt ühepoolselt kehtestatud ükskõik kui väiksed rahalised kohustused, mis tollimaksu kaudu takistavad liikmesriikide vahelist kaubandust (vt eespool punkt 20). Kui maks kujutab endast takistust liikmesriikide vahelisele kaubandusele, ei ole selle liigitamisel tollimaksuga samaväärse toimega maksuks tähtsust maksu kehtestanud kohaliku omavalitsusüksuse suurusel.
- 29 Lisaks, võttes arvesse, et EÜ artiklid 23 ja 25 näevad ette igasuguste kaubavahetuse takistuste kõrvaldamise, ei ole tähtsust ka sellel, kas põhikohtuasjas käsitletav maks kehtib ainult ühte kindlat liiki kaupade suhtes (vt 22. aprilli 1999. aasta otsus kohtuasjas C-109/98: CRT France International, EKL 1999, lk I-2237, ja 21. septembri 2000 aasta otsus liidetud kohtuasjades C-441/98 ja C-442/98: Michailidis, EKL 2000, lk I-7145) või kõigi kaupade suhtes, mis toimetatakse üle asjaomase kohaliku omavalitsusüksuse territooriumi piiri (vt eespool viidatud kohtuasjad Legros jt ja Lancry jt).
- 30 Lisaks rõhutab põhikohtuasja kostja põhikohtuasjas käsitletava maksu spetsiaalset eesmärki. Maksust saadav tulu on ette nähtud nende kulude katmiseks, mis Comune di Carraral tekivad seoses tema territooriumil arendatava marmoritööstusega. Maks vastab kõigi selles tööstusharus tegutsevate ettevõtjate huvidele, kaasa arvatud nende, kes asjaomaseid kaupu välismaal turustavad.

- 31 Euroopa Kohus on leidnud, et tollimaks ja sellega samaväärse toimega meetmed ei ole lubatud, hoolimata nende kehtestamise eesmärkidest või nendest saadava tulu kasutamise otstarbest (vt 1. juuli 1969. aasta otsus kohtuasjas 24/68: komisjon *v. Itaalia*, EKL 1969, lk 193, punkt 7, ja eespool viidatud kohtuotsus Simitzi, punkt 14). Euroopa Kohus on sellegipoolest möönnud, et maksu puhul, mis kujutab endast tasu, mida ettevõtja peab maksma temale reaalselt osutatava teenuse eest ning mis on proportsionaalne nimetatud teenusega, ei ole tegemist tollimaksuga samaväärse toimega maksuga (26. veebruari 1975. aasta otsus kohtuasjas 63/74: Cadsky, EKL 1975, lk 281, punkt 8; 9. novembri 1983. aasta otsus kohtuasjas 158/82: komisjon *v. Taani*, EKL 1983, lk 3573, punkt 19, ja eespool viidatud kohtuotsus CRT France International, punkt 17).
- 32 Antud juhul ei ole siiski sellega tegemist; põhikohtuasjas käsitletava maksu ja selle tasumiseks kohustatud ettevõtjatele osutatavate teenuste vahel on parimal juhul kaudne seos. Comune di Carrara poolt esitatud märkusest on selgelt näha, et antud maks on ette nähtud teedevõrgu remondiks ja hoolduseks, sadama infrastruktuuri rajamiseks, muuseumi haldamiseks, karjääride turvalisuse kontrollimiseks, kaevandusinseneride väljaõppega seotud tegevuseks või töötajate sotsiaalabiks. Paljud neist teenustest ei ole suunatud konkreetsetl Comune di Carrara territooriumilt marmorit välja vedavatele ettevõtjatele.
- 33 Seoses argumendiga, mis on tuletatud asjaolust, et „kohalikud” ettevõtjad, kes maksavad kohalikke makse, juba osalevad marmoritööstuse poolt omavalitsusüksusele tekitatud kulude kandmises, tuleb märkida, et maksustatava tekoosseisu tekitavaks asjaoluks on marmori üle omavalitsusüksuse piiri toimetamine, hoolimata sellest, kas ettevõtja on kohalike maksude maksukohustuslane.
- 34 Igal juhul ei takista asjaolu, et riikidevahelise või riigisisese piiri ületamise tõttu nõutava maksu kehtestamise eesmärk on teatava kauba suhtes kehtiva siseriikliku maksu kompenseerimine, liigitamast antud maksu tollimaksuga samaväärse toimega

maksuks. Vastasel juhul muudaks see sisult ja ulatuselt tühjaks tollimaksuga samaväärsse toimega maksude kehtestamise keelu (vt selle kohta 31. mai 1979. aasta otsus kohtuasjas 132/78: Denkavit, EKL 1979, lk 1923, punkt 8, ja eespool viidatud kohtuotsus Michaïlidis, punkt 23).

- 35 Eelnevast tuleneb, et kauba kaaluga proportsionaalne maks, mis on kehtestatud ainult teatava liikmesriigi ühes omavalitsusüksuses ainult ühte liiki kauba suhtes kohaliku omavalitsusüksuse territooriumilt välja vedamise tõttu, kujutab endast ekspordimaksuga samaväärsse toimega maksu EÜ artikli 23 tähenduses, hoolimata asjaolust, et kõnealune maks kehtib samamoodi kaupade suhtes, mille lõplik sihtkoht asub samas liikmesriigis.

Käesoleva otsuse ajaline mõju

- 36 Comune di Carrara palub Euroopa Kohtul, eeldusel, et kohus leiab, et vaidlusalune maks on vastuolus asutamislepingu asjakohaste sätetega, piirata kohtuotsuse ajalist mõju. Ta viitab ühelt poolt vaidlusalusele maksule laieneva õigusliku raamistiku ebaselgusele ja teiselt poolt tõsistele finantstagajärgedele, mida otsuse mõju ajaliselt piiramata jätmine tooks kaasa Comune di Carrara eelarvele.

- 37 Tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus võib ühenduse õiguskorrale omast õiguskindluse üldpõhimõtet rakendades ainult erandjuhtudel piirata kõikide huvitatud isikute võimalust tugineda tema poolt tõlgendatud sättele, selleks et vaidlustada heauskselt rajatud õigussuhteid (vt eespool viidatud kohtuotsus Legros jt, punkt 30, ja 23. mai 2000. aasta otsus kohtuasjas C-104/98: Buchner jt, EKL 2000, lk I-3625, punkt 39).

38 Sellega seoses on Euroopa Kohus eespool viidatud kohtuasjas Legros jt (punktid 30–36) leidnud, et mõjuvate õiguskindluse kaalutluste tõttu ei saa asutamislepingu sätetele tugineda enne kõnealuse otsuse tegemist (16. juulil 1992) tasutud sellise maksu tagastusnõuete puhul nagu seda on meretoll, välja arvatud juhul, kui taotleja on enne seda kuupäeva esitanud nõude kohtusse või esitanud muu samaväärse nõude (vt eespool viidatud kohtuotsus Simitzi, punkt 30).

39 Vaidlusalust maksu kui teatava liikmesriigi sisepiiri ületamise tõttu rakendatavat maksu tuleb käsitleda sama liiki maksuna nagu eespool viidatud kohtuasjas Legros jt käsitletud meretoll. Seetõttu tuleb möönda, et kuni 16. juulini 1992 võis Comune di Carrara põhjendatult arvata, et vaidlusalune maks on ühenduse õigusega kooskõlas.

40 Siinkohal tuleb lähtuda samadest õiguskindluse kaalutlustest ja seetõttu asuda seisukohale, et eespool viidatud kohtuotsuses Legros jt väljendatud ajalised piirangud kehtivad samamoodi ka põhikohtuasjas käsitletava maksuna tasutud summade tagastusnõuetele.

41 Küll aga ei ole põhjust piirata käesoleva otsuse mõju pärast eespool viidatud kohtuotsuse Legros jt tegemise kuupäeva, 16. juulit 1992. Alates sellest kuupäevast ei saanud Comune di Carrara olla mitteteadlik asjaolust, et vaidlusalune maks ei ole kooskõlas ühenduse õigusega.

42 Kokkuvõtteks tuleb täpsustada, et enne 16. juulit 1992 vaidlusaluse maksuna tasutud summade tagastusnõue ei saa tugineda tollimaksuga samaväärse toimega maksusid käsitlevatele asutamislepingu sätetele, välja arvatud juhul, kui taotleja on enne seda kuupäeva esitanud nõude kohtusse või esitanud muu samaväärse nõude.

Kohtukulud

- 43 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega kaasnenud kohtukulusid, v.a nimetatud poolte kulusid, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtuvalt Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. **Kauba kaaluga proportsionaalne maks, mis on kehtestatud ainult teatava liikmesriigi ühes omavalitsusüksuses ainult ühte liiki kauba suhtes kohaliku omavalitsusüksuse territooriumilt välja vedamise tõttu, kujutab endast ekspordimaksuga samaväärse toimega maksu EÜ artikli 23 tähenduses, hoolimata asjaolust, et kõnealune maks kehtib samamoodi kaupade suhtes, mille lõplik sihtkoht asub samas liikmesriigis.**
2. **Enne 16. juulit 1992 tasutud marmorimaksu maksusummade tagastusnõue ei saa tugineda EÜ artiklile 23, välja arvatud juhul, kui taotleja on enne seda kuupäeva esitanud nõude kohtusse või esitanud muu samaväärse nõude.**

Allkirjad